

KARMØY KOMMUNE
Postboks 167
4291 KOPERVIK

Kontakt saksbehandler

Synnøve Elise Thorvaldsen, 51568944

Uttalelse til plan for nydyrking på gnr./bnr. 110/1, Karmøy kommune

Statsforvalteren fraråder nydyrking av områdene tegnet ut som kystlynghei inkludert buffersone. Vi er ikke opplyst om at tiltakshaver har sendt inn en miljøfaglig konsekvenskartlegging for forekomsten av kystlynghei, slik at kommunen ikke har åpning for å vurdere tillatelse til nydyrking av kystlyngheien, jf. § 53 i naturmangfoldloven.

Vi viser til brev fra Karmøy kommune, datert 24.05.2023, hvor Eyvind Kallevik Tjoland søker om godkjenning av plan for nydyrking av om lag 8,5 daa kystlynghei og innmarksbeite, på gnr./bnr. 110/1 og 110/4 ved Våga, i Karmøy kommune. Vedlagt brevet ligger gårdskart som viser omsøkt dyrkingsfelt. Vi ber om å få tilsendt tiltakshavers søknad om nydyrking for opplysninger om planlagt drift og driftsbehov til vår videre vurdering ved endelig vedtak. Kommunen ber Statsforvalteren om uttale, jf. forskrift om nydyrking § 9. Vi beklager sen uttale.

Hjemmelsgrunnlag:

Det følger av § 52 i naturmangfoldloven (nml.), for å fremme målet i § 4 kan Kongen i statsråd fastsette forskrift som angir bestemte naturtyper som utvalgte i hele eller deler av landet. Det kan i forskriften angis nærmere kriterier for hvilken type forekomster av naturtypen som omfattes av reglene i dette kapittel.

Det følger av § 3.6 i forskrift for utvalgte naturtyper at kystlynghei klassifisert som «svært viktig» (A-lokalitet) eller «viktig» (B-lokalitet) av Miljødirektoratet er Utvalgte naturtyper (UN), jf. §52 i nml.

Det følger av § 53 i nml. at ved utøving av offentlig myndighet, skal det tas særskilt hensyn til forekomster av en utvalgt naturtype slik at forringelse av naturtypens utbredelse og forekomstenes økologiske tilstand unngås. Før det treffes en beslutning om å gjøre inngrep i en forekomst av en utvalgt naturtype, må konsekvensene for den utvalgte naturtypen klarlegges. Ved vurderingen av om den utvalgte naturtypes utbredelse eller økologiske tilstand forringes, skal det legges vekt på forekomstens betydning for den samlede utbredelse og kvalitet av naturtypen og om en tilsvarende forekomst kan etableres eller utvikles på et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av en slik forekomst.

Vurdering:

Nydyrkingsforskriften er hjemlet i § 11 i jordloven der det står: «For å unngå skade på natur og kulturlandskap, kan departementet gi føresegner for nydyrking». Saken er sendt på høring ifølge forskrift for nydyrking § 9, der omsynet til natur -og kulturlandskapsverdier skal vurderes for større områder uavhengig av eiendomsgrenser.

Om lag 3 daa av tiltaksområde registrert som svært viktig kystlynghei (verdi A), jf. BN00116396¹ etter miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper. Kystlyngheia på Grindafjellet er en sterkt truet naturtype, jf. Artsdatabanken, og hører til de utvalgte naturtypene, jf. § 3 punkt 6 i forskrift om utvalgte naturtyper². For vurderinger av utvalgte naturtyper viser vi til veileder for utvalgte naturtyper³, og til Miljødirektoratet sin veileder for konsekvensutredninger⁴ som også er veileder for konsekvenskartlegging av utvalgte naturtyper.

Tiltaksområdet påvirker mindre enn 1 ‰ av registrert kystlyngheiareal. Påvirkningen berører en ubetydelig del av kystlyngheien, men det er en varig virkning som er i strid med formålet med utvalgte naturtyper. Derfor vurderer vi at påvirkningsgrad fra massehåndtering har forringet naturtypen, jf. Miljødirektoratet sin veileder for konsekvensutredning (KU). Om en sammenstiller KU-verdi for naturtypen og påvirkningsgraden av tiltaket så kommer en fram til at tiltaket har en betydelig til alvorlig miljøskade, jf. Miljødirektoratet sin konsekvensvifte⁵. Ved en eventuell KU skal det skal derfor legges stor vekt på bevaringen av kystlyngheien opp mot behovet for dyrking. kommunen må sette vilkår som sikrer at kystlyngheien på eiendommen ikke blir påvirket av nydyrking. Dette arealet er en intakt utvalgt naturtype, og det er en viktig buffer mellom oppdyrket mark og kystlynghei da lynghei er svært nitrogensensitiv.

Før kommunen eventuelt kan vurdere å gi tillatelse til dyrking av kystlynghei, skal tiltakshaver se til at miljøfaglig konsulent konsekvenskartlegger forekomsten av kystlynghei, der det det legges vekt på forekomstens betydning for den samlede utbredelse og kvalitet av naturtypen og om en tilsvarende forekomst kan etableres eller utvikles på et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av en slik forekomst.

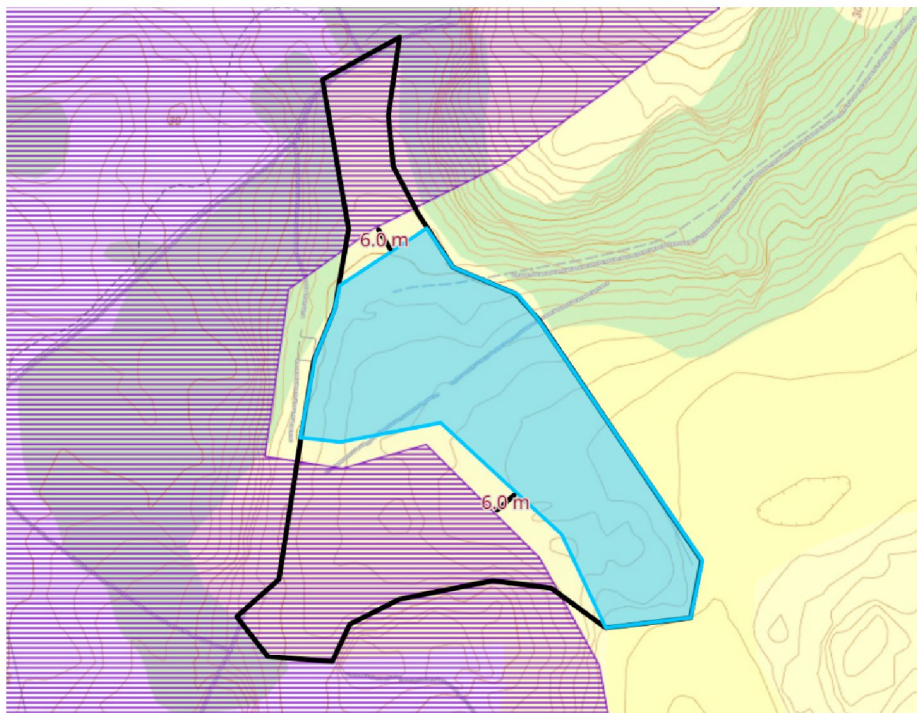
¹ <https://faktaark.naturbase.no/?id=BN00116396>

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-05-13-512>

³ https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/dirnat2/attachment/2498/dnhandbok31-2011_nett.pdf

⁴ <https://www.miljodirektoratet.no/konsekvensutredninger>

⁵ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvakingarealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger/vurdere-miljokonsekvensene-av-planeneller-tiltaket/naturmangfold/vurdere-konsekvens-for-hvert-delomrade/>

Figur 1) Kart over gnr./bnr. 110/1, Karmøy kommune; Svart felt - Omsøkt tiltaksområde (8,5daa) ; Blått felt - Område som kan vurderes for tillatelse til nydyrking uten konsekvenskartlegging (4,5 daa).

Konklusjon:

Formålet med nydyrkingsforskriften er å sikre at nydyrking skjer på en måte som tar hensyn til natur- og kulturlandskapet. Kommunen må vurdere behovet for nydyrking opp mot blant annet biologisk mangfold og landskapsbildet som helhet. Tiltakets påvirkning på økosystemet og samlet belastning er spesielt viktig, jf. § 10 i naturmangfoldloven.

Kystlyngheia er svært sensitive for gjødsling og beskyttet under forskrift for utvalgte naturtyper. Vi vurderer det betydelig at kystlyngheia og området direkte utenfor naturtypen skjermes med en buffersone, for å tilstrekkelig ivareta økosystemgrunnet, se fig 1.

Vi viser ellers til naturmangfoldloven §§ 4-14 om bærekraftig bruk, der Karmøy kommune har et særskilt forvaltningsansvar. §§ 4 og 5 omhandler forvaltningsmål for økosystem og arter, § 6 om plikt til aktsomhet og § 7 prinsipp for offentlig avgjørelser, der kommunen plikter å vurdere saken etter §§ 8-12, i dette lovverket.

Vi ber om kopi av endelig vedtak og tiltakshavers søknadskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet, jf. §7 i nydyrkingsforskriften.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Synnøve Elise Thorvaldsen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent